

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਬਾ ਅਦਾਲਤ, ਡੀ.ਫਾਲਸ਼ਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਹੀਰਾ ਲਾਲ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਟ

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 36 ਆਫ 1964।

14 ਸਤੰਬਰ, 1965

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXX) - ਐੱਸ. 14—ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇੰਤਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ-ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰ ਵਿਧਵਾ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। —1951 ਵਿਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ—ਵਿਧਵਾ—ਕੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਨੂੰਹ ਜੋ, ਉਸਦੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡੀ ਗਈ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਅੱਧਾ ਉਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੱਤਰ ਨੇ ਵਿਧਵਾ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ। ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 16 ਸਤੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਗੁੜਗਾਉਂ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। 25 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਨੂੰ ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਓ.ਪੀ. ਸਿੰਗਲਾ, ਸਬ-ਜੱਜ ਸੈਕਡ ਕਲਾਸ, ਗੁੜਗਾਉਂ, ਮਿਤੀ 9 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਾਲ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜੀਪੀ ਜੈਨ ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਾਲ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਲ. ਸੇਠੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਾਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.— ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, 1938 ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਸੰਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਨੂੰਹ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮਥਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 1950 ਤੱਕ, ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਬਣ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਾਲ ਉਸਨੇ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 9 ਮਈ, 1951 ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ

ਇਕਲੌਤਾ ਵਾਰਸ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਲਾਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਗ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 14 ਸਤੰਬਰ 1956 ਨੂੰ ਉਸਨੇ 4 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 3 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਮ ਰਾਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ 200 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸ 'ਤੇ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਖੋਮ ਰਾਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਖੋਮ ਰਾਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ ਐਕਟ 30) ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਿ 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਵਿੱਚ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ? ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਕੋਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ, ਫਿਰ ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਔਰਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ 1938 ਤੋਂ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਾਲ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 31 ਦਸੰਬਰ, 1938 ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ 1951 ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 1951 ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਾਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਸ ਗਦਾਤਨ ਰੇਡਾਇਆ ਬਨਾਮ ਵਰਪੁਲਾ ਵੇਰਿਕਤਾਰਾਜੂ ਦੇ ਸ਼ੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਆਉਣ ਲਾਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 16 ਸਤੰਬਰ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ।

1938 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਛੱਡੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਉਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਕਾਫੀ ਸਰਲ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਾਲ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। , ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ 12 ਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 564

ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੌਤ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਹੁਰਾ, ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਵਿਧਵਾ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਾਰਸ, ਇਸ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਾਲ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਧਾਰਾ 544 ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ"- ਅਤੇ ਉਹ ਲੇਖ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਾਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਾਲ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਹੂਮ ਮਾਲਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਾਲ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਲਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹੁਰੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ 1938 ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਵਿਚ ਇੰਤਕਾਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਲਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਖੁਦ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1938 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੀ 'ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ; ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਘੇਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਣਨ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ. ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ- ਫਿਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ 'ਸੰਪੱਤੀ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ 1951 ਵਿੱਚ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਧੀਨ ਵਾਰ ਸ਼ਰਬਤੀ ਦੇਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਾਲ 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਜੋ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡੀ.ਫਾਲਸ਼ੋ, ਸੀ.ਜੇ. - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਪੂਨਮ (ਅਨੁਵਾਦਕ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਾਲ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਤਵਾ ਲਾਲ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜਿਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ।